

Endüstriyel Tasarımcıların Faaliyet Alanları ve Gelir Düzeyleri - 2024

TMMOB Mimarlar Odası, Endüstriyel Tasarımcılar Komisyonu

10 Şubat 2025

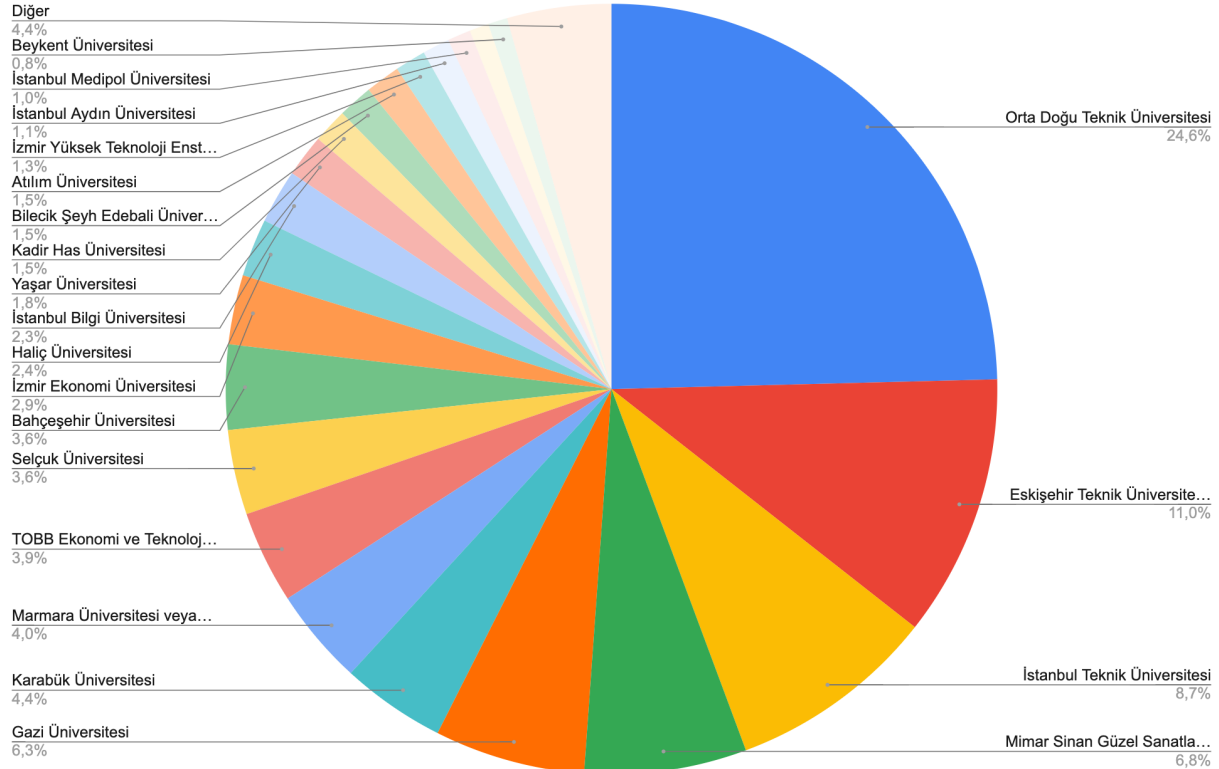
Hazırlayan: Gülay Hasdoğan

Komisyonumuz, endüstriyel tasarımcıların faaliyet ve uzmanlık alanlarını saptamak, endüstriyel tasarım hizmetlerinin ücret ve bedellerini değerlendirmek amacıyla hazırladığı anketi 18 Kasım ve 23 Aralık 2024 tarihleri arasında elektronik posta ile 5470 endüstriyel tasarımcıya yolladı. Anket ayrıca, Türkiye'deki endüstriyel tasarım bölümlerinin başkanlarının yer aldığı Endüstriyel Tasarım Akademik Konseyi (ETAK) iletişim listesine, bölümlerin mezun gruplarına iletilmesi ricası ile yollandı. Anketi 618 kişi yanıtladı.

Anket endüstriyel tasarım lisans eğitimi tamamlamış T.C. vatandaşı kişilere gönderildi. Ankette, katılımcılardan kimlik veya kurum belirleyici herhangi bir bilgi istenmedi. Bu çalışmanın sonuçlarının endüstriyel tasarımcıların uzmanlıklarının haritalanması, ücretli çalışan endüstriyel tasarımcıların maaşlarının iyileştirilmesi ve komisyon çalışmalarının yönlendirilmesi amacıyla kullanılması ve sonuçların meslektaşları bilgilendirmek amacıyla paylaşılması hedeflendi.

Katılımcıların Mezun Oldukları Üniversiteler

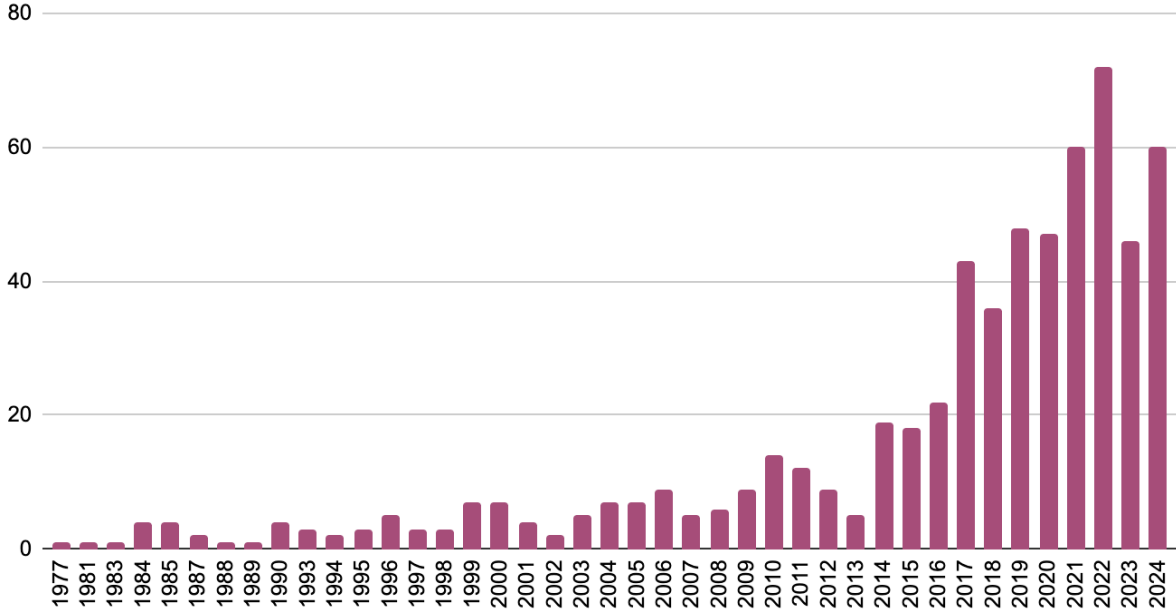
Ankete katılan ve üniversite sorusunu yanıtlayan toplam 618 kişiden, 616'sı Türkiye'de ve KKTC'de 33 farklı üniversiteden Endüstri Ürünleri Tasarımı veya Endüstriyel Tasarım lisans derecesini almış, 2 kişi yurt dışındaki üniversitelerde endüstriyel tasarım eğitimi görmüştür.

<i>Endüstriyel Tasarım Lisans derecenizi aldığınız üniversite</i>	<i>Sayı</i>
Atılım Üniversitesi	9
Bahçeşehir Üniversitesi	22
Beykent Üniversitesi	5
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	9
Doğu Akdeniz Üniversitesi	1
Doğuş Üniversitesi	3
Eskişehir Teknik Üniversitesi / Anadolu Üniversitesi	68
Gazi Üniversitesi	39
Haliç Üniversitesi	15
Işık Üniversitesi	2
İstanbul Arel Üniversitesi	2
İstanbul Aydın Üniversitesi	7
İstanbul Bilgi Üniversitesi	14
İstanbul Medipol Üniversitesi	6
İstanbul Okan Üniversitesi	4
İstanbul Teknik Üniversitesi	54
İstanbul Ticaret Üniversitesi	4
İzmir Ekonomi Üniversitesi	18
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	8
Kadir Has Üniversitesi	9
Karabük Üniversitesi	27
Kassel Üniversitesi, Almanya	1
Marmara Üniversitesi / Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu	25
Melikşah Üniversitesi	3
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi /Mimar Sinan Üniversitesi / İDGSA	42
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	152
Özyeğin Üniversitesi	3
Scuola Politecnico di Design Milano	1
Selçuk Üniversitesi	22
TED Üniversitesi	1
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	24
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	1
Yaşar Üniversitesi	11
Yeditepe Üniversitesi	5
Genel Toplam	618

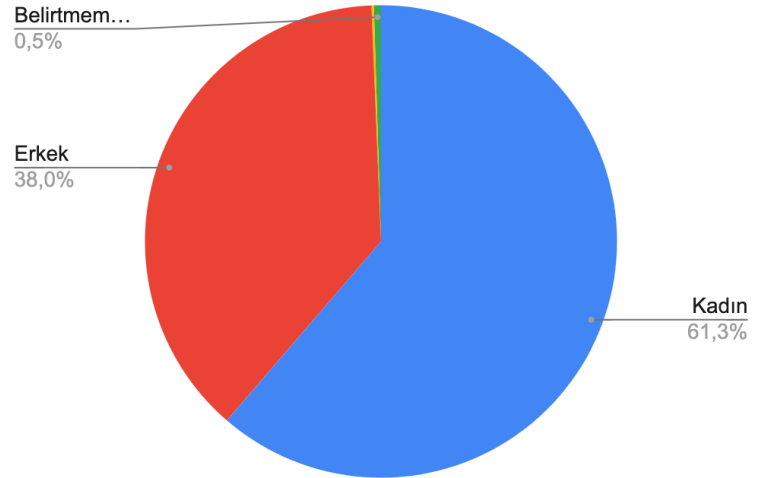
Mezuniyet Yılları

Katılımcıların mezuniyet yılları 2017-2024 yılları arasında yoğunlaşmaktadır.

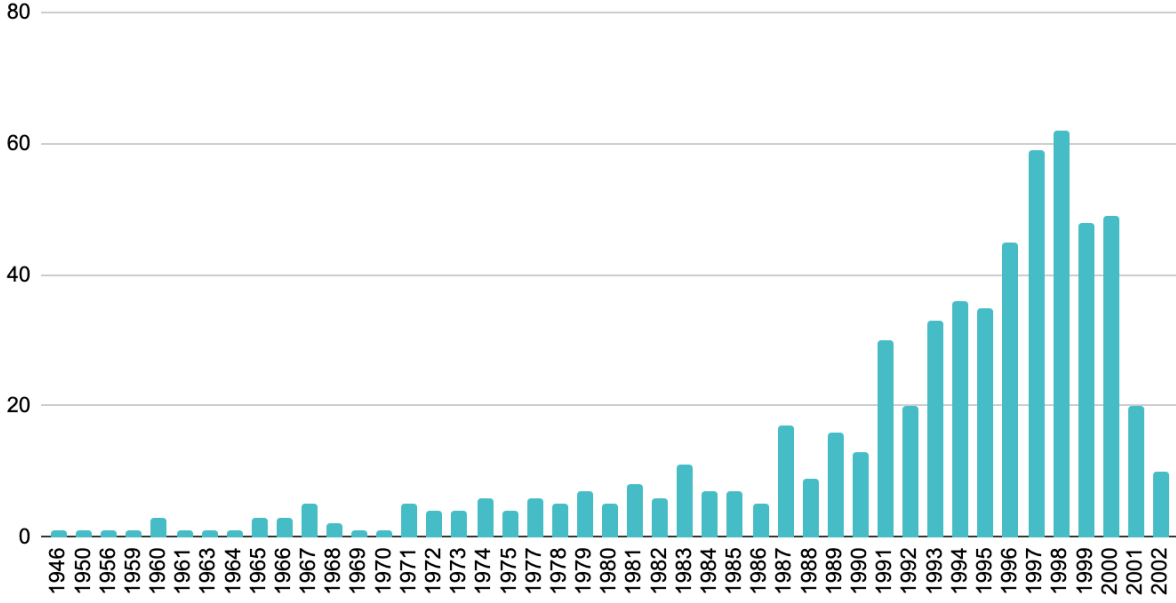

Cinsiyet

Cinsiyetiniz	Sayı
Kadın	379
Erkek	235
Diğer	1
Belirtmemeyi tercih ederim	3
Genel Toplam	618

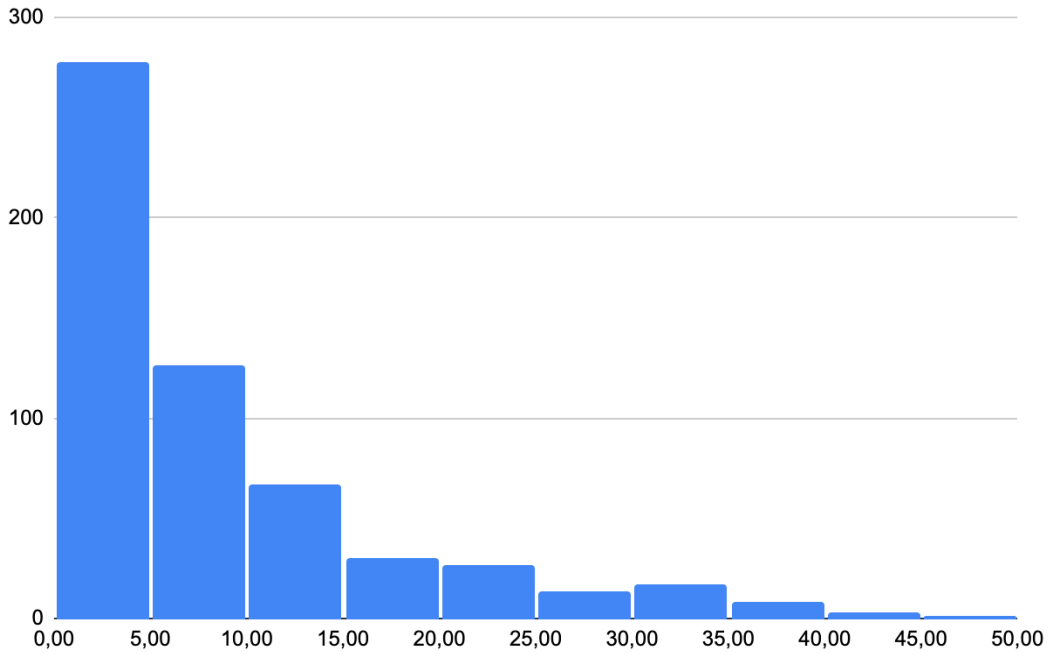

Doğum yılı

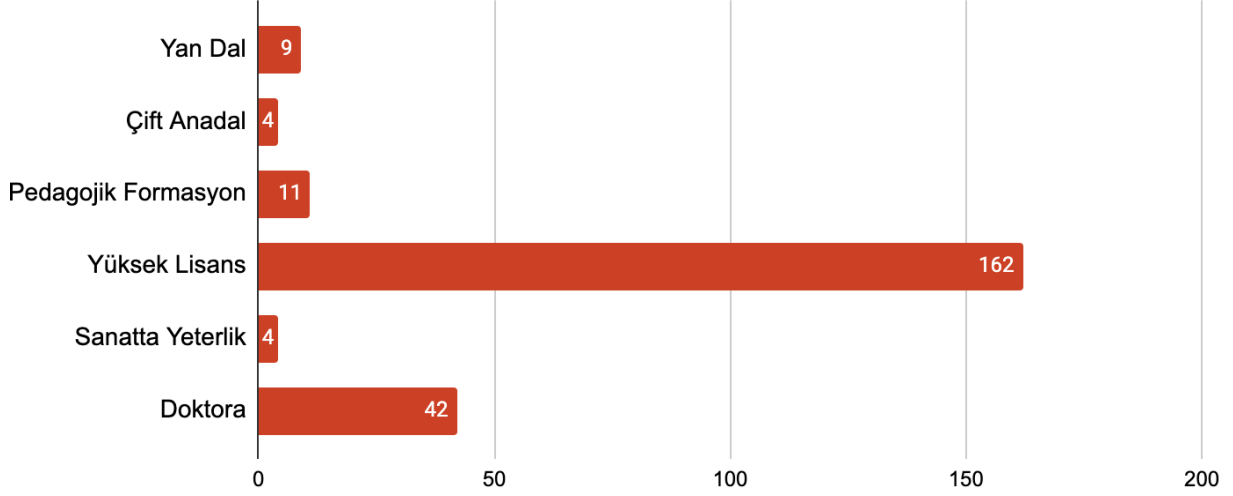
Çalışma Deneyimi Süresi

“Toplam kaç yıllık çalışma deneyiminiz var?” sorusuna 571 katılımcı geçerli yanıt verdi. Cevap verenlerin % 49’u, 0-5 yıl arasında deneyimi olan endüstriyel tasarımcılardan oluşmaktadır.

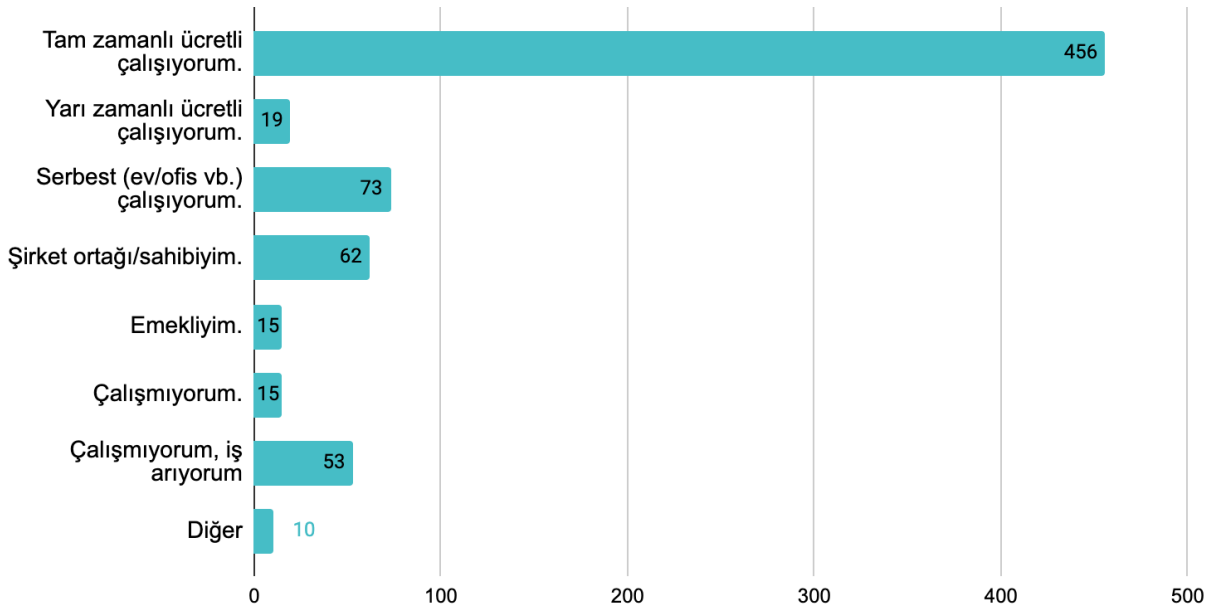
Ek eğitim Derecesi

Birden çok seçeneğin işaretlenebildiği “Varsa aldığınız ek eğitim derecesi veya dereceleri nelerdir?” sorusuna 273 katılımcı yanıt verdi. Ayrıca “ön lisans” seçeneğini 47, “lisans” seçeneğini 58 kişi işaretledi. Burada soruların endüstriyel tasarımdan farklı bir derece olduğu anlaşılmamış olabileceği için bu seçenekler grafiğe dahil edilmedi.

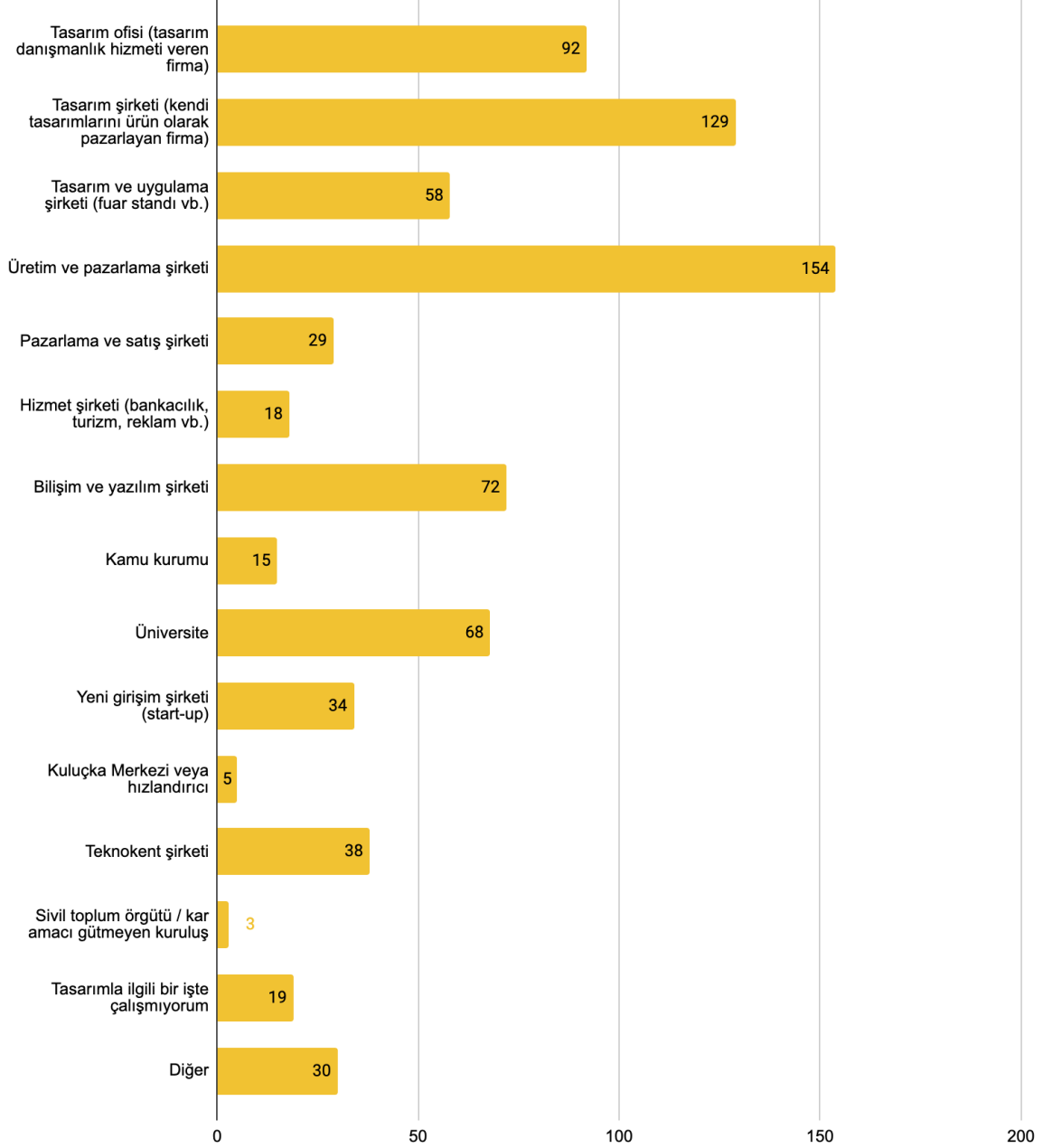
Çalışma Durumu

Birden çok seçeneğin işaretlenebildiği “Çalışma durumunuz nedir?” sorusuna 618 katılımcı yanıt verdi.

Kurumun Faaliyet Türüne Göre Yapısı

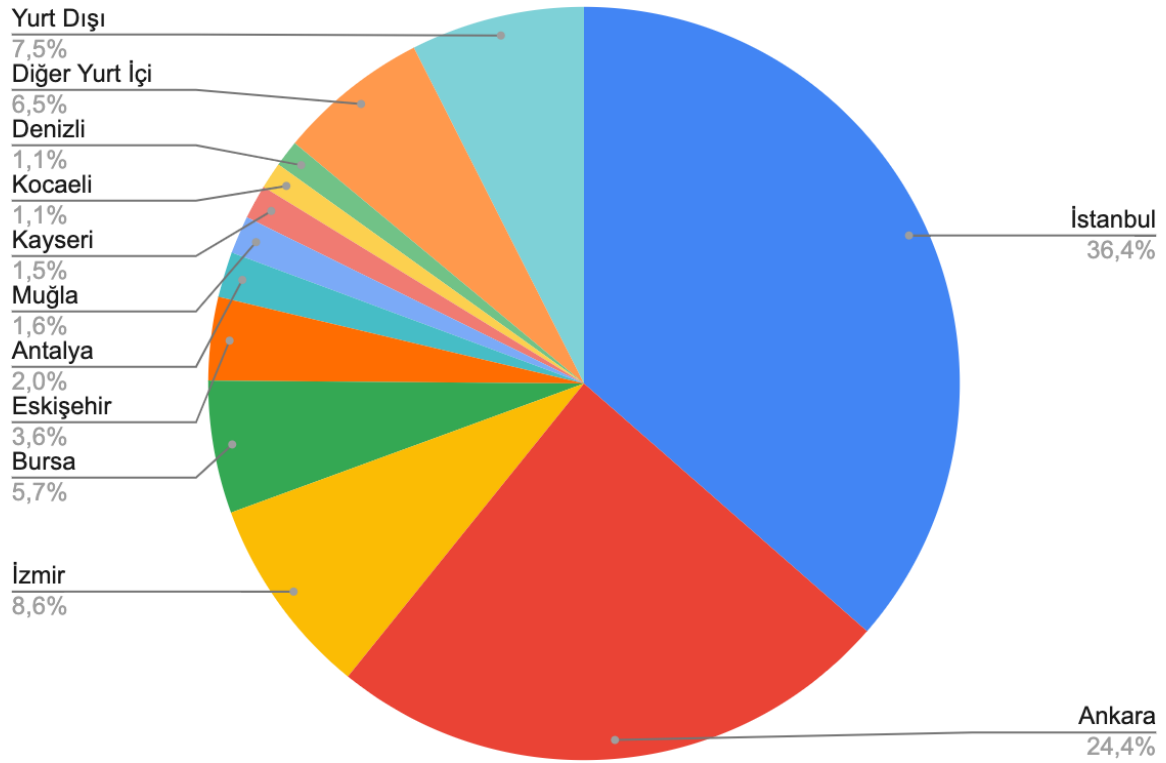
Birden çok seçeneğin işaretlenebildiği “Halen çalışıyorsanız, çalıştığınız kurumun faaliyet türüne göre yapısı nedir?” sorusuna 556 katılımcı yanıt verdi.

İkamet Yeri

“Nerede ikamet ediyorsunuz?” sorusuna 615 katılımcı geçerli yanıt verdi.

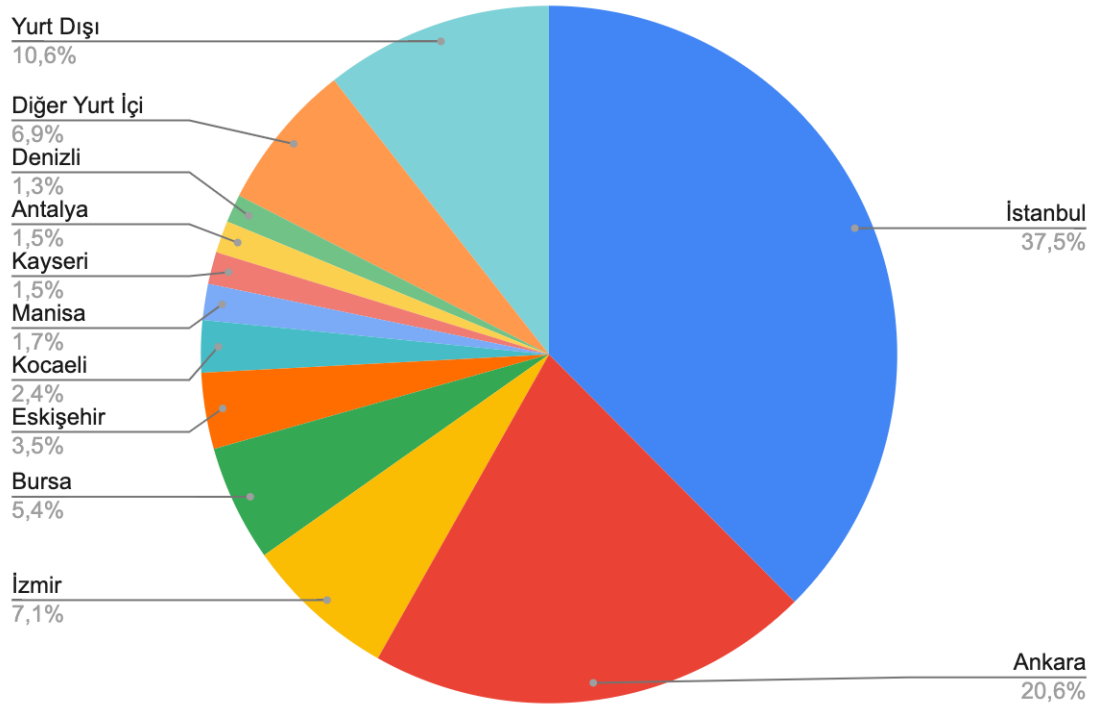
İkamet Yeri	Sayı
İstanbul	224
Ankara	150
İzmir	53
Bursa	35
Eskişehir	22
Antalya	12
Muğla	10
Kayseri	9
Kocaeli	7
Denizli	7
Diğer Yurt İçi	40
Yurt Dışı	46
Genel Toplam	615

Kurum Yeri

“Çalıştığınız kurum nerede?” sorusuna 538 katılımcı geçerli yanıt verdi.

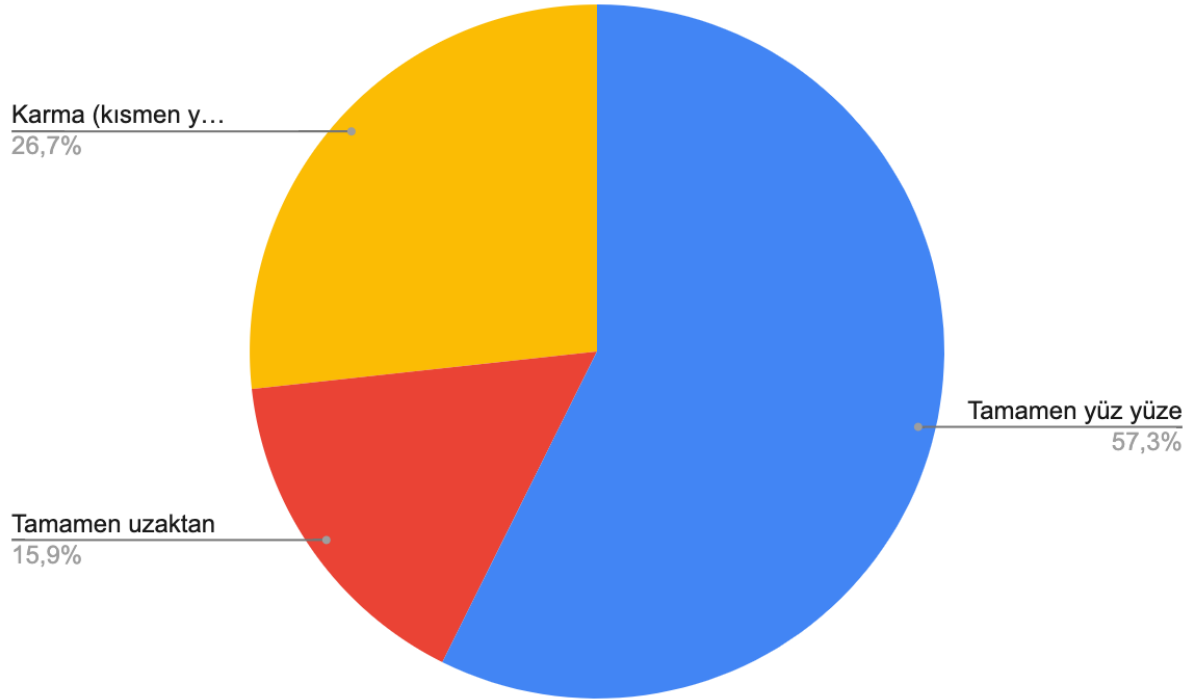
Kurum Yeri	Sayı
İstanbul	202
Ankara	111
İzmir	38
Bursa	29
Eskişehir	19
Kocaeli	13
Manisa	9
Kayseri	8
Antalya	8
Denizli	7
Diğer Yurt İçi	37
Yurt Dışı	57
Genel Toplam	538

Çalışma Şekli

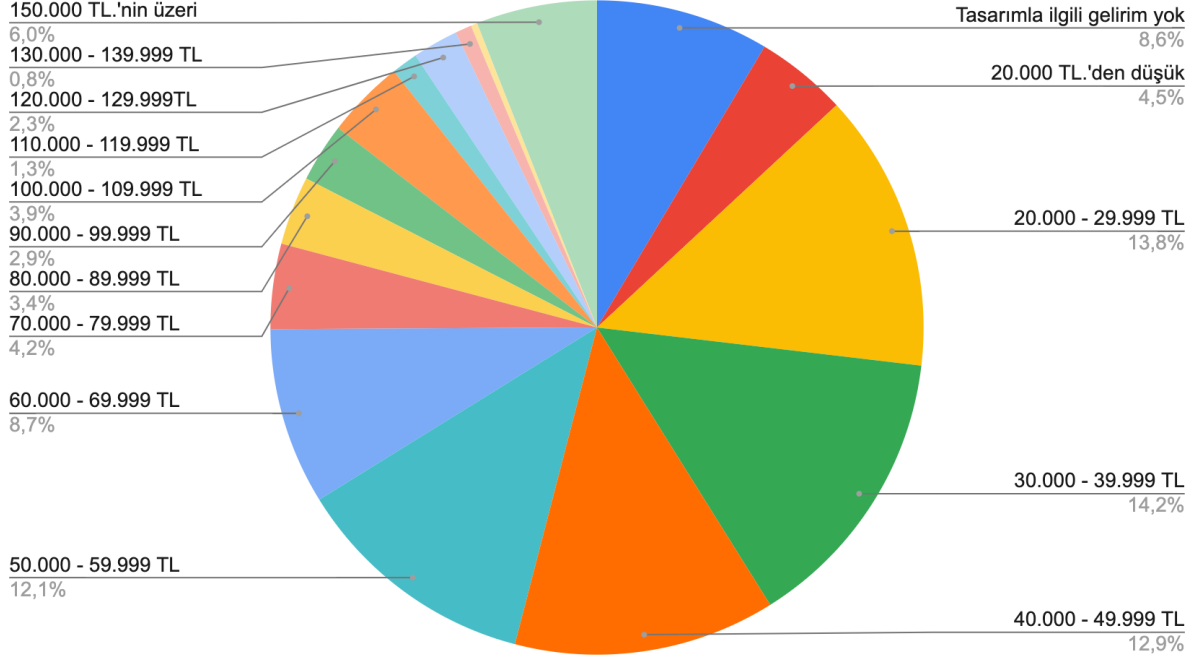
“Çalışma şekliniz” sorusuna 565 katılımcı yanıt verdi.

Çalışma şekliniz	Sayı
Tamamen yüz yüze	324
Tamamen uzaktan	90
Karma (kısmen yüz yüze, kısmen uzaktan)	151
Genel Toplam	565

Aylık Ortalama Net Gelir Aralığı

“Tasarımla ilgili yaptığınız iş veya işlerden aylık ortalama net gelir aralığınızı işaretleyiniz.” sorusuna 618 katılımcı cevap verdi. Bu sorunun 2024 yılı sonuna yönelik sorulmakta olduğu. 2025 yılında alınması beklenen zamları kapsamadığı belirtilmiştir.

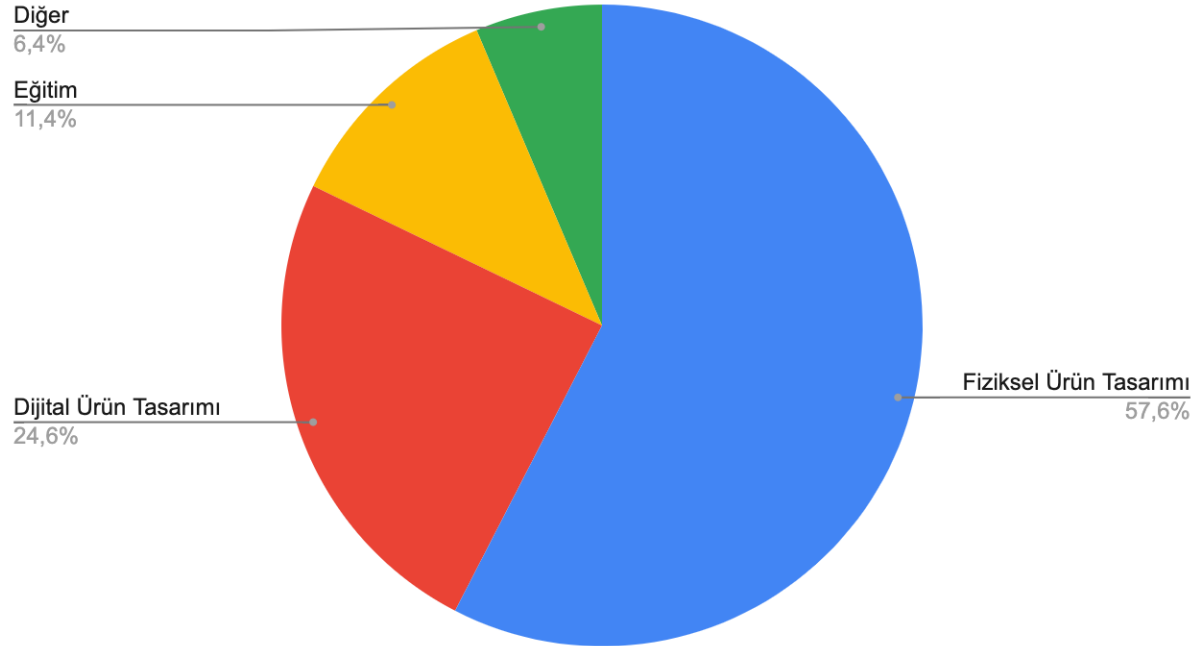

Aylık net gelir aralığı	Sayı
Tasarımla ilgili gelirim yok	53
20.000 TL.'den düşük	28
20.000 - 29.999 TL	85
30.000 - 39.999 TL	88
40.000 - 49.999 TL	80
50.000 - 59.999 TL	75
60.000 - 69.999 TL	54
70.000 - 79.999 TL	26
80.000 - 89.999 TL	21
90.000 - 99.999 TL	18
100.000 - 109.999 TL	24
110.000 - 119.999 TL	8
120.000 - 129.999 TL	14
130.000 - 139.999 TL	5
140.000 - 149.999	2
150.000 TL.'nin üzeri	37
Genel Toplam	618

Faaliyet Alanı

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi çalıştığınız kurumdaki faaliyet alanınızı en iyi tanımlamaktadır? sorusuna çalışmakta olan 594 kişi cevap verdi. Diğer maddesine verilen cevaplar *entegre tasarım* ve *diğer yaratıcı faaliyetler* başlıkları altında gruplandı.

Faaliyet Alanı	Sayı	Tanım
Fiziksel Ürün Tasarımı	342	Fiziksel üretim yapan sektörlerde tasarım, modelleme, danışmanlık; ürün geliştirme, Ar-Ge, proje yönetimi, pazarlama, marka yönetimi ve satışa yönelik tasarım faaliyetleri
Dijital Ürün Tasarımı	146	Dijital ürün ve hizmetler için kullanıcı deneyimi tasarımı ve araştırması, kullanıcı arayüzü tasarımı, 3D simülasyon, animasyon, dijital oyun tasarımı
Eğitim	68	Üniversitelerde akademik faaliyetler: eğitim ve araştırma. Öğretmenlik.
Diğer	38	<i>Entegre tasarım:</i> Fiziksel ve dijital ürün tasarımının birlikte yürütüldüğü faaliyetler; yaratıcı süreç yönetimi, hizmet tasarımı, stratejik tasarım, iş ve marka geliştirme. <i>Diğer yaratıcı faaliyetler:</i> İç mekan tasarımı, reklam, sergi/fuar tasarımı, organizasyon, pazarlama, sanat
Genel Toplam	594	

Kurumun Sektörü

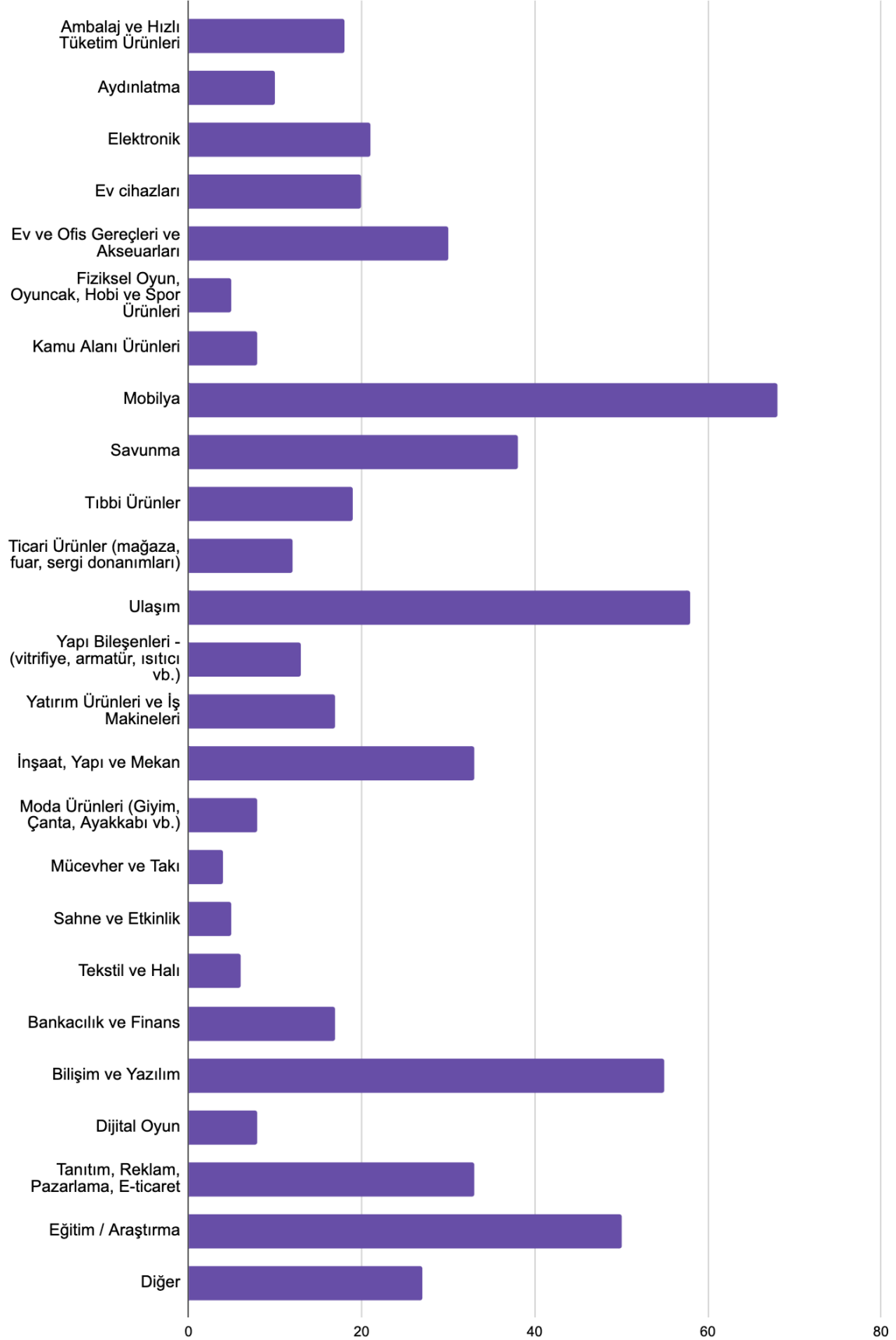
Çalıştığınız kurum hangi sektör(ler)de faaliyet gösteriyor? sorusuna 491 katılımcı geçerli yanıt verdi.

Sektör Kategorisi	Sayı	Değerlenen Sektörler
Ambalaj ve Hızlı Tüketim Ürünleri	18	Ambalaj (9) Cam ambalaj (1) Plastik ambalaj (1) Kağıt, karton, oluklu mukavva ambalaj (3) Hızlı Tüketim ürünleri - FMCG (2) Kozmetik (1) Gıda (2)
Aydınlatma	10	Aydınlatma (10)
Elektronik	21	Elektronik (7) Elektronik kişisel ürünler (1) Tüketici elektroniği (6) Robotik (2) Telekomünikasyon (4)
Ev cihazları	20	Beyaz eşya (8) Küçük elektrikli ev aletleri (8) Dayanıklı tüketim malları (3)
Ev ve Ofis Gereçleri ve Aksesuarları	30	Aksesuar (5) Cam, seramik, züccaciye (11) Metal ürünler (3) Plastik ürünler (2) Kırtasiye (1) Ev, mutfak ve sofra eşyaları, gereçleri (6) Kurumsal Hediyelik (1)
Fiziksel Oyun, Oyuncak, Hobi ve Spor Ürünleri	5	Oyuncak (2) Oyun alanları (2) Oyun, eğlence (1) Hobi (1)
Kamu Alanı Ürünleri	8	Belediye (4) Çocuk oyun parkları, spor aletleri, su parkları (6) Kent mobilyası (3) Endüstriyel reklam (1)
Mobilya	68	Mobilya (56) Ofis mobilyası (4) Banyo mobilyası (2) Mutfak mobilyası (2) Endüstriyel mobilya (2) Mobilya aksesuarları (2)
Savunma	38	Savunma (38)

Tıbbi Ürünler	19	Medikal/Sağlık (17) Giyilebilir sağlık ürünleri (1) Medikal mobilyası (1)
Ticari Ürünler (mağaza, fuar, sergi donanımları)	12	Fuar / Fuar standı (9) Ürün teşhir standları (2) Kuyumcu vitrinleri (1)
Ulaşım	58	Ulaşım, mobilite (2) AGV, otonom araç, akıllı ulaşım sistemleri (2) Otomotiv, araç (30) Denizcilik, yat, gemi (15) Havacılık, sivil havacılık (10)
Yapı Bileşenleri - (vitriye, armatür, ısıtıcı vb.)	13	Ankastre ürünler (mutfak vb.) (2) Cam Balkon (1) Çelik kapı (2) Seramik sağlık gereçleri, vitriye (5) Tuğla, kiremit teknolojileri (1) Su armatürleri (2) Demir çelik üretim (1)
Yatırım Ürünleri ve İş Makineleri	17	Endüstriyel mutfak (4) Ticari soğutucu (1) Makina, cihaz, ekipman (6) Hırdavat (1) İş ve tarım makineleri (2) Laboratuvar ekipmanları (2) Su sistemleri (1) Sera ekipmanları (1)
İnşaat, Yapı ve Mekan	33	Mimarlık/iç mimarlık/dekorasyon/iç mekan tasarımı (19) İnşaat/yapı (13) Tiny house ve konteynır (1)
Moda Ürünleri (Giyim, Çanta, Ayakkabı vb.)	8	Ayakkabı/çanta (3) Giyim / iç giyim (3) Çocuk tekstili (1) Moda (2)
Mücevher ve Takı	4	Mücevher, takı, kuyumculuk (4)
Sahne ve Etkinlik	5	Etkinlik, organizasyon (4) Dekor tasarımı (1)
Tekstil ve Halı	6	Tekstil, ev tekstili (6)
Bankacılık ve Finans	17	Bankacılık, finans, fintech, sigorta (16) Blockchain (1)

Bilişim ve Yazılım	55	Bilgi teknolojileri/yazılım/bilişim (32) Dijital tasarım danışmanlık (3) Yapay zeka (4) Nesnelerin interneti / IOT (1) SaaS/servis tasarımı (2) Güvenlik / akıllı şehir (4) Müzik/Eğlence (2) Kurumsal ulaşım çözümleri / havayolu (2) Web sitesi / Mobil uygulama (5) CGI, 3D animasyon (1) Sanal gerçeklik/ VR/XR (2) Simülasyon (1) Sinyalizasyon (1)
Dijital Oyun	8	Oyun, mobil oyun, video oyunu (8)
Tanıtım, Reklam, Pazarlama, E-ticaret	33	Pazarlama / dijital pazarlama ve satış / Martech (11) Perakende (3) Reklamcılık / dijital reklam (11) Marka oluşturma (1) E-ticaret (8)
Eğitim / Araştırma	50	Eğitim/araştırma (50)
Diğer	27	İnovasyon, tasarım, proje danışmanlığı (9) Sanayi / üretim (2) Kültür - sanat (5) Müze (2) Biyo malzeme ve deniz teknolojileri (1) Elektronik atık (1) Enerji / yenilenebilir enerji / temiz enerji (8) Güvenlik (2) Güzellik (1) İnsani yardım (1) Turizm (1) Gıda/Tarım (3) Bebek çocuk ürünleri (3) Yedek parça üretim (1)

Birden fazla sektörün belirtilebildiği açık uçlu sorunun yanıtları tematik olarak gruplandı. 25 farklı sektör kategorisinde gruplanan yanıtlar altında belirtilen sektör isimlerinin ne sıklıkta belirtildiği yukarıdaki tabloda parantez içinde gösterilmiştir. Örneğin mobilya kategorisini toplam 68 kişi belirtirken bunların 56'sı mobilya sözcüğünü genel olarak kullanmış, 4'ü "ofis mobilyası" gibi çalışılan alanı özel olarak belirtmişlerdir.

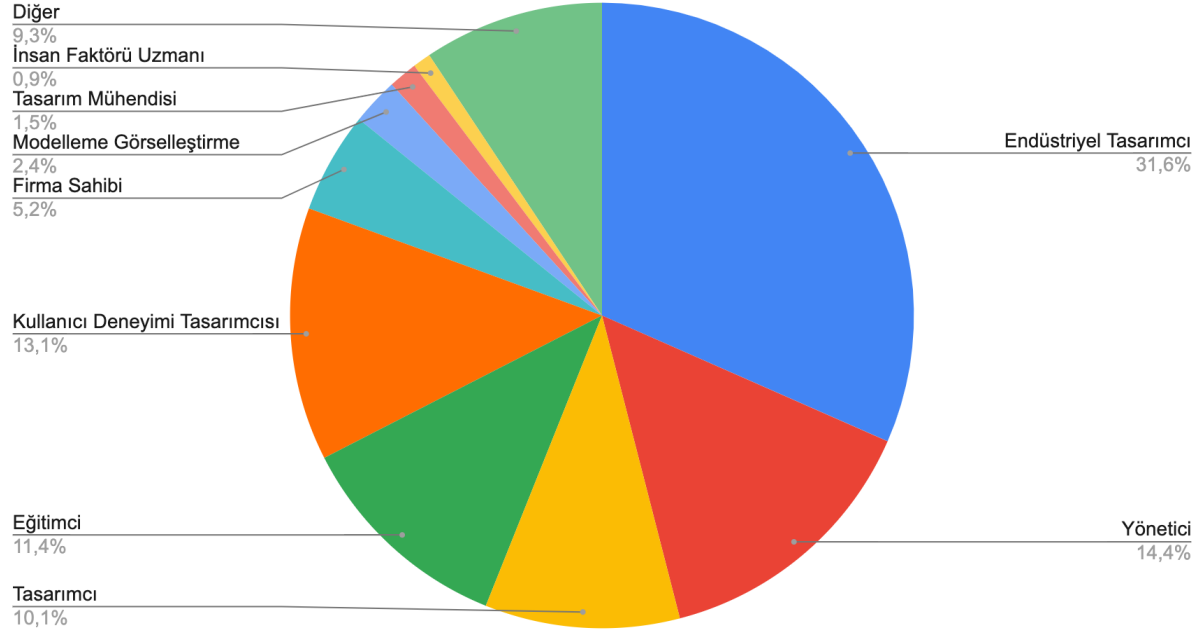

Görev ve Unvanlar

“Çalıştığınız kurumdaki göreviniz” sorusuna 521, “unvanınız” sorusuna 515 katılımcı yanıt verdi. Bu iki soruya verilen cevaplar tematik olarak gruplandı. Toplam 535 kişinin cevabı 10 kategoriye ayrıldı.

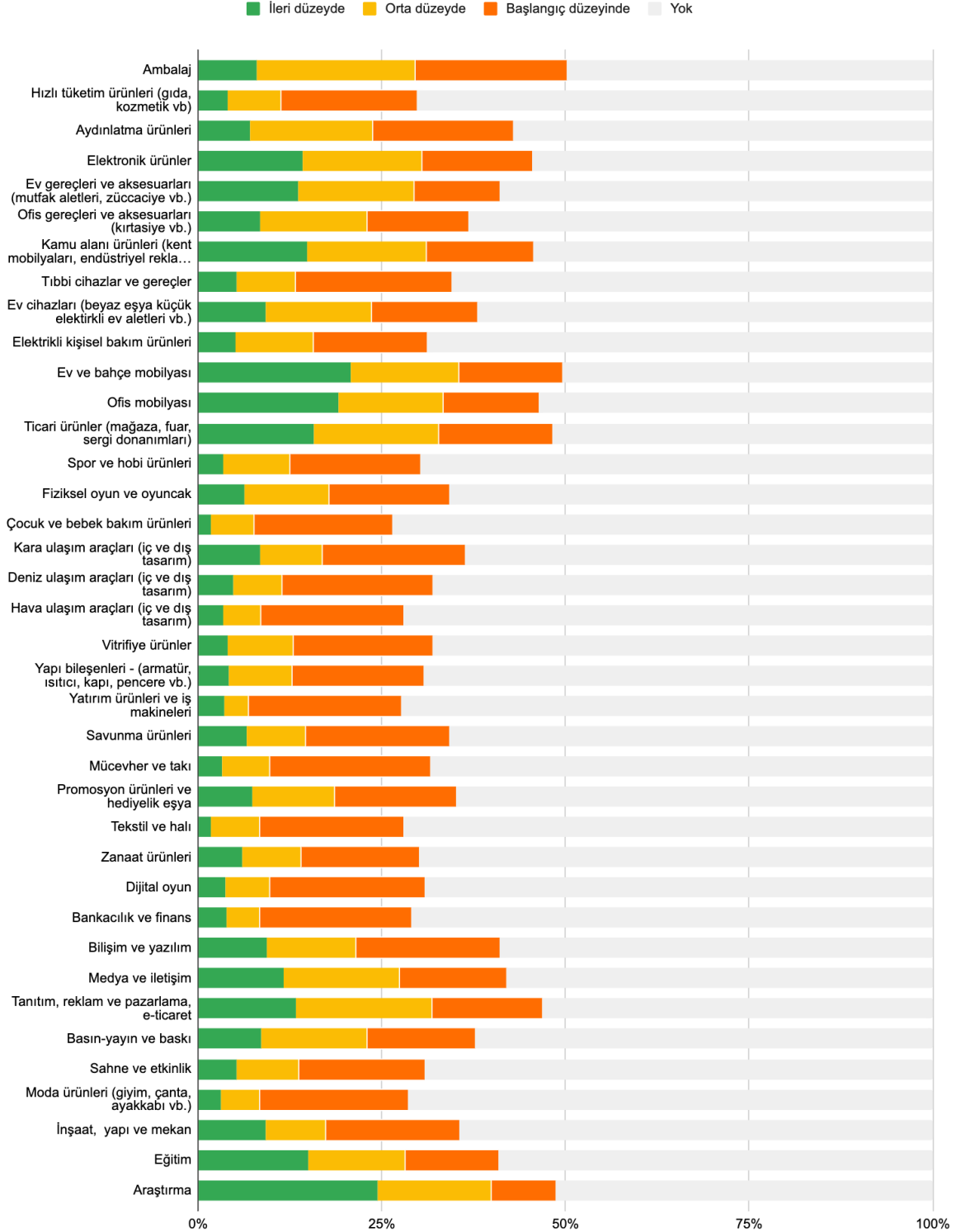
Görev Kategorileri	Sayı	Görev ve unvanlar
Endüstriyel Tasarımcı	169	Endüstriyel Tasarımcı Endüstri Ürünleri Tasarımcısı Serbest Endüstriyel Tasarımcı Endüstriyel Tasarım Sorumlusu/ Uzmanı Uzman/ Kıdemli/ Yardımcı Endüstriyel Tasarımcı, Ürün Tasarımcısı Ürün Tasarımı Uzmanı/ Uzman Yardımcısı/ Sorumlusu Ürün Geliştirme Uzmanı Ar-Ge Uzmanı/ Proje Sorumlusu/ Uzmanı Mekanik Tasarımcı Konsept Tasarım Uzmanı Ürün ve CMF Tasarımcısı Ürün ve Malzeme Tasarımcısı Otomotiv Tasarımcısı Yat Tasarımcısı Ayakkabı ve Aksesuar Tasarımcısı
Yönetici	77	Tasarım Müdürü/ Direktörü/ Yöneticisi/ Şefi, Baş Tasarımcı, Tasarım Merkezi Sorumlusu Endüstriyel Tasarım Yöneticisi/ Lideri/ Müdürü/ Kıdemli Müdürü Endüstriyel Tasarım Bölüm Başkanı Ürün Tasarım Lideri/ Bölüm Yöneticisi Endüstriyel Tasarım ve Trim Müdürü Endüstriyel Tasarım ve İnovasyon Müdürü Lider Endüstriyel Tasarımcı Ar-Ge Müdürü/Yöneticisi Ürün Müdürü/ Ürün Yönetimi Müdürü Fabrika Müdürü Satış ve Pazarlama Müdürü/ Direktörü Proje Yöneticisi/ Direktörü/ Sorumlusu/ Yürütücüsü/ Koordinatörü Proje Müdürü/ Proje Mühendislik Müdürü Genel Müdür/ Genel Müdür Yardımcısı Art Direktör/ Kreatif Müdür/ Direktör Yat Tasarımı Takım Lideri CEO - İcra/ Yönetim Kurulu Başkanı Global İçerik ve İletişim Müdürü Görsel Tasarım Takım Lideri Ambalaj Tasarım Süreci Yöneticisi Sürdürülebilirlik Yöneticisi Mühendislik Birim Yöneticisi

Tasarımcı	54	Tasarımcı Kıdemli/ Uzman Tasarımcı Tasarım Sorumlusu/ Şefi/ Uzmanı/ Teknikeri Tasarım ve İş Geliştirme Sorumlusu
Eğitimci	61	Profesör Dr, Doçent Dr, Dr. Öğretim Üyesi Dr./ Öğretim Görevlisi Araştırma Görevlisi Doktora Araştırmacısı Öğretmen/ Teknoloji ve Tasarım Öğretmeni
Kullanıcı Deneyimi Tasarımcısı	70	Kullanıcı Arayüzü Tasarımcısı / UI Designer Kullanıcı Deneyimi Tasarımcısı/ Uzmanı/ Danışmanı/ UX Designer Kullanıcı Deneyimi Araştırmacısı UX/UI Designer Kullanıcı Etkileşimi Tasarımcısı Dijital Tasarımcı Hizmet Tasarımcısı Kalite Güvence Lideri
Firma Sahibi	28	Firma/ Şirket Sahibi Kurucu/ Kurucu Ortak/ Firma Ortağı
Modelleme Görselleştirme	13	3D Tasarımcı/ Artist CG Artist CAD/CAM Tasarım Sorumlusu
Tasarım Mühendisi	8	Endüstriyel Tasarım/ Tasarım Mühendisi Kalite Kontrol Mühendisi Mekanik Tasarım Mühendisi Proje Mühendisi
İnsan Faktörü Uzmanı	5	Kullanıcı Araştırmacısı Ergonomi Uzmanı Lider/ İnsan Faktörü Uzmanı
Diğer	50	Stratejik Tasarımcı Hizmet Tasarımcısı Oyun Tasarımcısı/ Game Artist Grafik Tasarımcı/ Marka ve Grafik Tasarımcısı Sosyal Medya Sorumlusu İç Mekan Tasarımcısı/ İç Mimar İş Geliştirme Uzmanı Pazarlama Sorumlusu/ Pazarlama Sanatçısı Satış Sorumlusu/ Danışmanı Üretim Planlama Uzmanı Teknik Yazar Tekniker/ Programcı (Belediye)
Genel Toplam	535	

Faaliyet ve Hizmet Türlerinde Deneyim

“Bugüne kadarki meslek yaşamınızda yürüttüğünüz faaliyetleri ve verdiğiniz hizmet türlerini işaretleyin ve bu hizmet türlerinde edindiğiniz deneyimi derecelendirin” sorusuna 618 katılımcı cevap verdi.

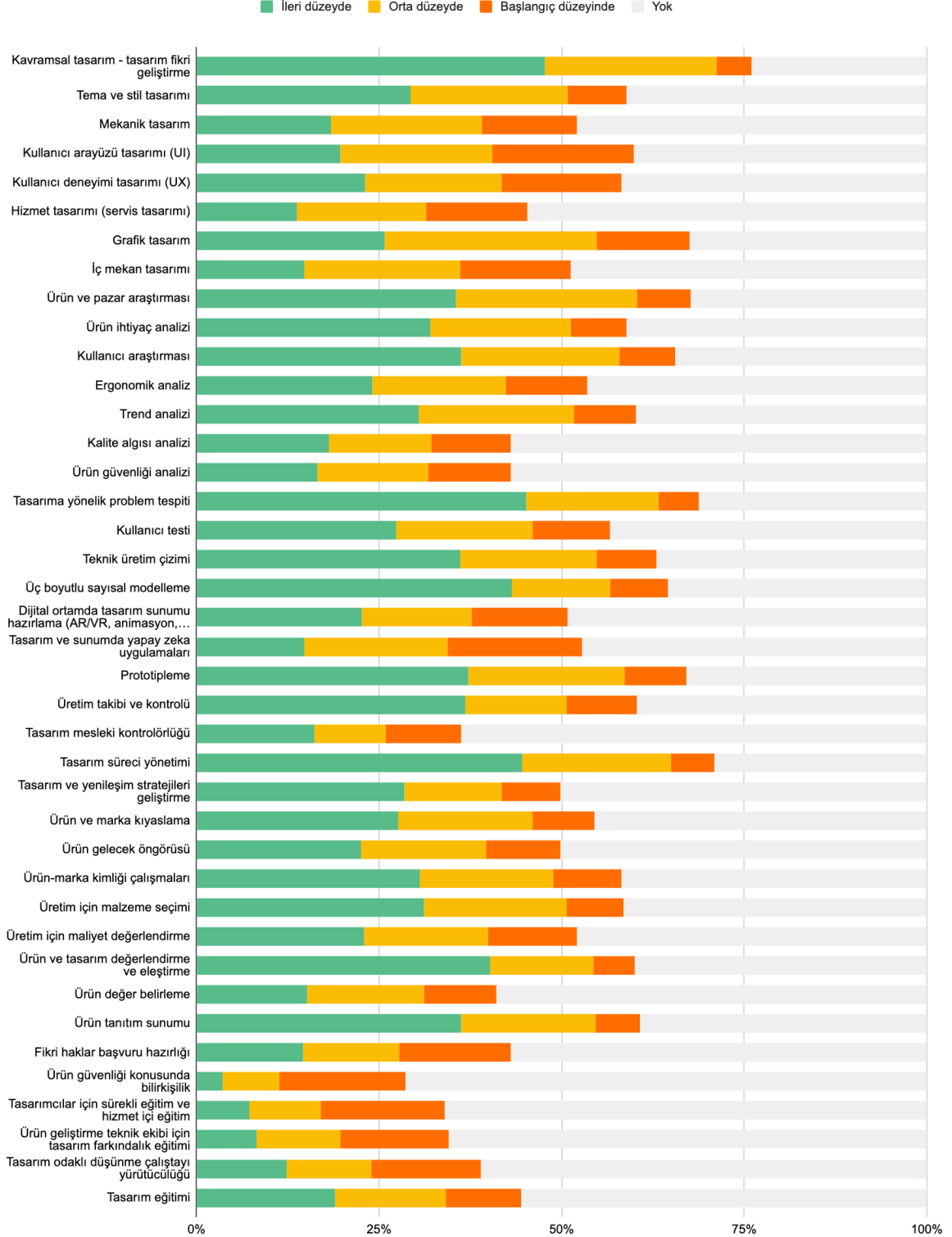

	İleri düzeyde	Orta düzeyde	Başlangıç düzeyinde	Yok
Ambalaj	49	134	127	308
Hızlı tüketim ürünleri (gıda, kozmetik vb.)	25	45	114	434
Aydınlatma ürünleri	44	103	118	353
Elektronik ürünler	88	101	92	337
Ev gereçleri ve aksesuarları (mutfak aletleri, züccaciye vb.)	84	98	72	364
Ofis gereçleri ve aksesuarları (kırtasiye vb.)	52	91	84	391
Kamu alanı ürünleri (kent mobilyaları, endüstriyel reklam vb.)	92	100	90	336
Tıbbi cihazlar ve gereçler	32	50	131	405
Ev cihazları (beyaz eşya küçük elektrikli ev aletleri vb.)	57	89	89	383
Elektrikli kişisel bakım ürünleri	31	66	95	426
Ev ve bahçe mobilyası	128	92	86	312
Ofis mobilyası	118	89	80	331
Ticari ürünler (mağaza, fuar, sergi donanımları)	97	106	95	320
Spor ve hobi ürünleri	21	57	109	431
Fiziksel oyun ve oyuncak	39	72	100	407
Çocuk ve bebek bakım ürünleri	11	36	116	455
Kara ulaşım araçları (iç ve dış tasarım)	52	53	119	394
Deniz ulaşım araçları (iç ve dış tasarım)	30	41	126	421
Hava ulaşım araçları (iç ve dış tasarım)	21	32	120	445
Vitrifiye ürünler	25	55	117	421
Yapı bileşenleri - (armatür, ısıtıcı, kapı, pencere vb.)	26	53	111	428
Yatırım ürünleri ve iş makineleri	22	21	128	447
Savunma ürünleri	41	50	120	407

Mücevher ve takı	20	41	134	423
Promosyon ürünleri ve hediyelik eşya	46	69	102	401
Tekstil ve halı	11	41	121	445
Zanaat ürünleri	37	50	99	432
Dijital oyun	23	38	130	427
Bankacılık ve finans	24	28	127	439
Bilişim ve yazılım	58	75	121	364
Medya ve iletişim	72	98	89	359
Tanıtım, reklam ve pazarlama, e-ticaret	82	115	92	329
Basın-yayın ve baskı	53	90	90	385
Sahne ve etkinlik	32	53	106	427
Moda ürünleri (giyim, çanta, ayakkabı vb.)	19	33	124	442
İnşaat, yapı ve mekan	57	51	112	398
Eğitim	93	82	78	365
Araştırma	151	96	54	317

Uygulama Alanlarında Uzmanlık

“Meslek yaşamınızda, aşağıdaki uygulama alanlarından mesleki deneyim edindiklerinizi işaretleyin ve bu deneyimde edindiğiniz uzmanlığı derecelendirin” sorusuna 618 katılımcı cevap verdi.

	İleri düzeyde	Orta düzeyde	Başlangıç düzeyinde	Yok
Kavramsal tasarım - tasarım fikri geliştirme	295	145	30	148
Tema ve stil tasarımı	181	133	50	254
Mekanik tasarım	114	128	80	296
Kullanıcı arayüzü tasarımı (UI)	122	128	120	248
Kullanıcı deneyimi tasarımı (UX)	143	115	102	258
Hizmet tasarımı (servis tasarımı)	85	109	86	338
Grafik tasarım	159	180	78	201
İç mekan tasarımı	91	132	94	301
Ürün ve pazar araştırması	220	153	45	200
Ürün ihtiyaç analizi	198	119	47	254
Kullanıcı araştırması	224	134	47	213
Ergonomik analiz	149	113	69	287
Trend analizi	188	131	53	246
Kalite algısı analizi	112	87	67	352
Ürün güvenliği analizi	103	93	70	352
Tasarıma yönelik problem tespiti	279	112	34	193
Kullanıcı testi	169	115	66	268
Teknik üretim çizimi	223	116	50	229
Üç boyutlu sayısal modelleme	267	83	49	219
Dijital ortamda tasarım sunumu hazırlama (AR/VR, animasyon, fotorealistik görsel)	140	93	81	304

Tasarım ve sunumda yapay zeka uygulamaları	91	122	113	292
Prototipleme	230	132	53	203
Üretim takibi ve kontrolü	228	85	60	245
Tasarım mesleki kontrolörlüğü	100	60	64	394
Tasarım süreci yönetimi	276	126	36	180
Tasarım ve yenileşim stratejileri geliştirme	176	82	50	310
Ürün ve marka kıyaslama	171	113	53	281
Ürün gelecek öngörüsü	139	106	63	310
Ürün-marka kimliği çalışmaları	189	113	58	258
Üretim için malzeme seçimi	193	120	48	257
Üretim için maliyet değerlendirme	142	105	75	296
Ürün ve tasarım değerlendirme ve eleştirme	249	87	35	247
Ürün değer belirleme	94	99	61	364
Ürün tanıtım sunumu	224	114	37	243
Fikri haklar başvuru hazırlığı	90	82	94	352
Ürün güvenliği konusunda bilirkişilik	22	48	107	441
Tasarımcılar için sürekli eğitim ve hizmet içi eğitim	45	60	105	408
Ürün geliştirme teknik ekibi için tasarım farkındalık eğitimi	51	71	92	404
Tasarım odaklı düşünme çalıştay yürütücülüğü	76	72	93	377
Tasarım eğitimi	117	94	64	343